

depositní. Zkušenost přesvědčuje, že každý, kdo u notáře pořídil pro případ svého úmrtí, učinil vždy dle návodu notářova spolehlivá opatření, aby všichni, na něž pama-toval, nebo komu jinak na tom záleží, věděli, kde po-slední vůle jest. Toto smýšlení pořizovatelů po generace vžitě nelze ničím změnit, a proto jest vysvětlitelné, že veškerá snaha po úřední evidenci bude nevykořenitelně perhoreskována.

V některých příkladech Hartmanovy sbírky knihov-ních usnesení jest osvědčováno kolkování listin v nich citovaných nebo ohlášení jich ku vyměření poplatků až na konci. Běží však téměř zpravidla o případy s listi-nou pouze jedinou. To přimělo — jistě však neodůvod-něně — některé referenty knihovní k tomu, že požadují, aby každá knihovní žádost v návrhu usnesení uváděla kolkování nebo poplatkové hlášení všech příloh, byť by jich bylo sebe více, v přehledu až naposled. Provází-li však tabulárku několik listin téhož pojmenování (kvi-tancí, prohlášení atd.), jest pak nutno, v takové pře-hledné rekapitulaci je podrobně specifikovati pro uva-rování záměny a omylů, což arci nepřidá úhlednosti soudního usnesení, nehledě k tomu, že rozměry jeho vzrostou někdy takřka ve dvojnásob. Konečně pak ně-kde jde se tak daleko, že jenom pro berní úřad vyhoto-vuje se usnesení takto úplné, kdežto na vyhotoveních, jimiž vyrozumívají se ostatní účastníci, jest tento výčet listinný vynecháván. To má však v zápětí, že strana ne-má v ruce úředního dokladu o tom, že listiny, podané její jménem, byly právním zástupcem náležitě kolkovány anebo zavčas poplatkově hlášeny, ač nelze upříti jí ná-rok na takové úřední potvrzení, zejména tehdy, když přílohy, na nichž záleží, nutno doručiti zájemníkům ji-ným, a znění návrhu originálu knihovní žádosti, u sou-du založeného, není důkazem rozhodným. Proto není zajisté jednoduššího řešení, nežli ponechávati, jak na-mnoze jest vžito, v návrhu usnesení tak i ve všech jeho vyhotoveních přímo při každé listině tam citované označení počtu její archů, jich kolkování, nebo dat její hlášení ku výměře poplatků, a ku konci usnesení umístiti pouze potvrzení o zapravení vkladného kolky, nebo po-známku, že jest třeba je vyměřiti. Jest to rozhodně pře-hlednější a proto účelnější a praktičtější.

Výnos ministerstva financí ze dne 30./V. 1928 číslo 57.384 o poznačování nově povstalých parcel, otištěný v čísle 7—8 (ročník Č. 1928) Věstníku ministerstva spravedlnosti, projevil konečně mínění, že »Obsahuje-li plán návrh svého vyhotovitele na označení nově povstalých parcel, nebo jejich dílců, nelze tuto okolnost považovati za závadu plánu, naopak spíše za jeho výhodu, neboť jest tím značně ulehčena práce přednosta katastrálního měřičského úřadu«, a dále »Souhlas s poznačením no-vých parcel nebo jich dílců může býti potvrzen na po-lohopisném plánu a jeho snímcích také tehdy, žádá-li o to strana nebo kterýkoliv zájemník.«

Ministerstvo financí prokázalo tím vzácné pocho-pení, dnes vskutku tak řídké u nejvyšších instancí, pro naléhavé potřeby praxe, zabrzdilo chaos způsobovaný rozličným výkladem katastrálního zákona číslo 177/27, zejména jeho § 80, a ještě rozmanitějším jeho praktiko-váním, stupňovaný tolika a tak protichůdnými provádě-cími výnosy a interními normálkami, kterýž dovršen byl monstrosním výnosem ministerstva spravedlnosti z 11./V. 1928 číslo 11.690, uveřejněným pod číslem 17

v sešitě 6. téhož ročníku jmenovaného Věstníku, jimž zaváděna byla agenda tak komplikovaná, že nemožnou strukturou svou připomínala spíše instrukce útrpné justice pro složitá mučidla. S uspokojením možno proto konstatovati, že alespoň částečně byl restituován status quo ante, a do jisté míry obnoven dřívější způsob práce se situačními plány, vyhovující jak úřadům tak i stra-nám. Stav výše zmíněný byl vskutku neudržitelný, a zase jen výstižně znázorňoval, kam se nutně dospěje, když zákon a jeho prováděcí nařízení vědomě a úmysl-ně přezírají možnosti uskutečnění jich v praxi, a pranic nepřihlízejí ku dosavadním, po většině se osvědčujícím předpisům, kteréž postačilo by pouze poopravit, aby ještě lépe vyhovovaly, takže není třeba je nahrazovati zcela jinými, nadobro odlišnými, kteréž z uvedených důvodů dříve nebo později musí naprosto selhati.

Neosvědčilo se tudíž velmi záhy vymezení nově tvořených parcel pouhými písmenami s výhradou poz-dějšího definitivního ciferného jich poznačení katastrál-ním úřadem měřičským. Kdyby při kodifikaci zákona katastrálního a stylisaci jeho prováděcích výnosů byl směl spolupracovati také zkušený p r a k t i c k ý tabu-larista, aspoň takový zručný listovní, byl by jistě upo-zornil na řadu případů, kdy jest bezpodmínečně nutno, aby již při sepisu listin mohly strany jednati dle plá-nů definitivně adjustovaných, jako na příklad, že nelze smluvně zřizovati služebnosti ve prospěch a k tíži dílce pozemku provisorně písmenami označeného, o němž není ještě rozhodnuto, zdali katastrální úřad měřičský prop-ůjčí mu samostatné číslo parcelní, anebo sloučí ho s po-zemkem sousedním, protože nelze pak přesně vyjádřiti doložku intabulační, a tím i návrh knihovního usnesení.

Jest však příznačno pro poměry naše, když tako-vému výtvoru zákonodárnému možno dopřáti jenom tak kratičké období působnosti, které právě stačí, aby ne-pochybně se prokázalo, že déle obstátí nemůže.

Dr. Eduard Liska:

K zákonu o drobných pachtýřích.

Při převodu nemovitostí získaných podle zákona o drobných pachtýřích (čís. 318/19 Sb. z. a n.) bylo ve smyslu novely k zákonu tomu (zák. č. 311/20 Sb. z. a n.) vyžadováno svolení státního pozemkového úřadu též tehdy, pakli nastupiteli byli syn a snacha nebo zeť a dcera. Zeť neb snacha nebyli tedy zahrnováni pod pojem »potomci« uvedený v cit. novele.

Tato okolnost vedla často k důsledkům pro strany nepříznivým. Aby se totiž vyhnuly potřebě svolení státního pozemkového úřadu, které zejména v poslední době udělováno bylo velmi zdráhavě a po značných průta-zích, provedly strany nejdřív převod nemovitosti na zá-kladě hořejšího zákona na syna neb dceru, a potom te-prve nabyvatel převedl ideelní polovici oné nemovitosti zvláštní smlouvou na svého manžela (-lku). Tedy dvojí převod, dvojí poplatky, dvojí útraty.

Proto tím vítanějším bude rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně ze dne 5. října 1928 R IV 133/28, podle něhož dlužno pod pojem »potomci« uvedený v čl. I. č. 4 zákona ze dne 15./4. 1920 čís. 311 Sb. z. a n. zahrnouti též zeť a snachy (též nastávající).

Důvody tohoto rozhodnutí doslovně zní takto:

»Zákon (§ 22 odst. 2 zákona o drobných pachtýřích ve znění novely ze dne 15. dubna 1920 č. 311 Sb.) ne-

myslí to tak doslovně, jak doslovně to praví, když stanoví, že svolení státního pozemkového úřadu není třeba, jde-li o zcizení mezi manžely nebo s rodičů na potomky, neboť tu se nesmí výraz »potomek« bráti v úzkém smyslu vlastním, v kterémž znamená krevního descendentu, nýbrž ve smyslu širším, ve kterém pod výrazem »děti« zahrnují se v obecné mluvě i manželé jich, tedy i manželka synova a muž dceřin. Jestliť zajisté obecně známo, že rodiče obou stran — oslovující manžele — oslovují je jménem »děti«, nebo — mluví-li jen k jednomu, tedy i zetě jménem »synu« a snachu jménem »dceru«. To odpovídá významu svazku manželského, jenž z obou stran činí mravní jednotu, takže zákona nastalý jím poměr švakrovský klade skoro naveskrz úplně na roveň poměru pokrevnímu.

K tomuto výsledku dospějeme i podle zákona o drobných pachtýchých samého, který už v § 1 odst. 3 povolal k nástupu ve vlastnictví nemovitosti v dlouhodobém drobném pachtu držení a v samém citovaném předpisu § 22 odst. 2 ve znění citované novely stanoví, že svolení státního pozemkového úřadu není třeba, jde-li o zcizení mezi manžely, což právě v našem případě může býti poznačeno přímo jako t. zv. argumentum ad hominem, neboť převodce J. M. mohl celé sporné nemovitosti převéstí volně, nemaje potřebí svolení státního pozemkového úřadu, na svou dceru spolstěžovatelku A. Š. a tato zase mohla převéstí polovici nebo i celek opět volně bez svolení státního pozemkového úřadu na svého manžela spolstěžovatele K. Š. a tak by se tímto dvojnásobným převodem docílilo téhož výsledku, jakého docílíme přímým převodem na oba manžele. Z toho plyne jasně, že nastoupená cesta převodu přímého jeví se jen zkráceným pochodem postupů v citovaném předpisu zákona výslovně dopuštěných a že převodce J. M. byl by býval úplně v právu, i kdyby byl celé sporné pozemky převedl jedině a výlučně na zetě K. Š., jehož zápis tu jedině sporným jest.»

Pokládám za prospěšno na toto rozhodnutí upozorniti.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Důležité rozhodnutí nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud rozhodnutím ze dne 18. října 1928 čís. 27758/28 po veřejném ústním líčení nalezl právem o stížnosti E. B. Sch. a Dra W. C. do rozhodnutí ministerstva spravedlnosti o odmítnutí jazykové stížnosti takto:

Stížnost, podaná Drem W. C. jménem vlastním, se odmítá jako nepřijatelná. — Stížnost E. B. Sch. se zamítá jako bezdůvodná.

Důvod y:

Podle správních spisů pověřen byl okresním soudem tamní notář jako soudní komisař projednáním pozůstalosti.

Německým dopisem ze dne 3. března 1926 sdělil Dr. W. C. jmenovanému notáři, že převzal zastupování vdovy po zemřelém, jako dědičky ve vlastním jejím jméně a jako mateřské poručnice nez. syna zůstavitelova. Zároveň s tímto dopisem zaslal Dr. W. C. plnou moc a žádal, aby notář v uvedené pozůstalostní věci se s ním dorozuměl a prohlásil dále, že její projednání vykoná sám.

Dopis ten vrátil notář jako soudní komisař dopisem ze dne 5. března 1926 č. j. 521/25 s. k. Dru W. C. podle § 4 odst. 3. vlád. nař. ze dne 3. února 1926 č. 17 Sb. z. a n., ježto není sepsán jazykem státním.

Do vyřízení toho stěžoval si Dr. W. C. jednak u prezidia zemského soudu civilního, jednak u notářské komory v Praze.

Prezidium zemského soudu civilního výnosem ze dne 3. května 1926 Pres. 4917/17/26 stížnost jako opožděnou odmítlo.

Dohlédací stížnost do výnosu toho podanou zamítlo prezidium vrchního zemského soudu výnosem ze dne 27. května 1926 — Pres. 19359/17/26.

Stížnosti podané u notářské komory tato usnesením ze dne 30. dubna 1926 č. j. 448 n. k. z věcných důvodů nevyhověla.

Dohlédací stížnost do usnesení tohoto u prezidia zemského soudu civilního podanou a tímto prezidiu vrchního zemského soudu jako příslušnému předloženou toto prezidium výnosem ze dne 3. června 1926 Pres. 20274/17/26 zamítlo.

Na stížnosti do rozhodnutí prezidia vrchního zemského soudu ze dne 27. května 1926 — Pres. 19359/17/26 a ze dne 3. června 1926 Pres. 20274/17/26, z nichž první byla podána přímo u ministerstva spravedlnosti, druhá u prezidia vrchního zemského soudu, rozhodlo ministerstvo spravedlnosti výnosem ze dne 16. srpna 1926 č. 33974/26 zároveň takto:

1. Stížnost na rozhodnutí ze dne 27. května 1926 Pres. 19359/17/26 se odmítá jako nesprávně podaná.

2. Rozhodnutí předsednictva vrchního zemského soudu ze dne 3. června 1926 Pres. 20274/26 a předchozí rozhodnutí notářské komory v Praze ze dne 30. dubna 1926 č. j. 448 n. k. se zrušují.

Výnos odůvodněn byl takto:

Ad 1. Rozhodnutí předsednictva vrchního zemského soudu v Praze ze dne 27. května 1926 Pres. 19354-17/26 opatřeno bylo podle čl. 96, odst. 5. jaz. nař. poučením, že lze si stěžovati k ministerstvu spravedlnosti, a stížnost že nutno podati do 15 dnů od doručení u předsednictva vrchního zemského soudu v Praze.

Pres toto poučení podali stěžovatelé stížnost přímo k ministerstvu spravedlnosti. Postup ten odporuje citovanému čl. 96. jaz. nař., a bylo proto stížnost odmítnouti.

Ad 2. Rozhodnutím ze dne 3. června 1926 Pres. 20274-17/26 zamítnuta byla stížnost na rozhodnutí notářské komory v Praze ze dne 30. dubna 1926 č. j. 448 n. k. Uvedené rozhodnutí notářské komory se týkalo stížnosti vznesené do vyřízení notářova ze dne 5. března 1926 č. j. 521/25 s. k. ve věci jazykové. Tím, že stěžovatelé si na toto vyřízení stěžovali, vidouce v něm porušení svých jazykových práv, dali sami na jevo, že chtějí zahájití spor o užívání jazyků ve smyslu § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař. Neboť, kdyby šlo o dopis soukromý — jak se to stížnost snaží dokázati — nebylo by vůbec možné v jeho vrácení spatřovati porušení jazykových práv, a jakoukoli stížnost bylo by označiti jako nepřijatelnou. Šlo-li však o spor o užívání jazyků, příslušelo o něm rozhodnutí podle uvedených předpisů (§ 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař.) státním orgánům dohlédacím, nikoli však notářské komoře, kterou za státní orgán dohlédací pokládati nelze. Jestliže komora stížnost vyřídila, přestoupila hranici své příslušnosti, a mělo býti její rozhodnutí zrušeno předsednictvím vrch. soudu v Praze. — Nestalo-li se tak a učinilo-li uvedené předsednictvo samo ve věci rozhodnutí, jest na ministerstvu spravedlnosti, aby mocí dohlédacího práva ve věci zjednalo nápravu. Zrušením obou rozhodnutí stává se stížnost bezpředmětnou, a jazykový spor jest definitivně vyřízen rozhodnutím předsednictva vrchního zemského soudu ze dne 27. května 1926.

Stížnost do rozhodnutí toho podaná vytýká jeho nezákonnost a navrhuje z tohoto důvodu jeho zrušení.

Bylo o ní uvažováno takto:

ad I. Stížnost, pokud je podána Drem W. C. jménem vlastním, shledal nejvyšší správní soud nepřijatelnou.

Právo, — zaručené v § 2 jaz. zák. příslušníku jazykové menšiny, záleží v tom, že za ostatních předpokladů, tam vytčených, může ve věcech svých, tedy jménem vlastním, užívati jazyka menšinového. Stěžovatel neobrátil se, jak ze spisů jest zřejmo, na notáře jménem vlastním, nýbrž jako plnomocník E. B. Sch. jejím jménem a v jejím zastoupení.

Otázku, v jakém jazyku může býti proveden zástupcem strany, ať zákonným, smluvním nebo soudně ustanoveným, určitý úkon, nutno posuzovati vždy jen z osoby zastoupeného, nikdy z osoby zástupcovy. Jen zastoupený může se také domáhati ochrany, domnívá-li se, že jazykové právo jemu náležející bylo porušeno (sr. Boh. A 786, 787, 1877 a nálezy ze dne 18. října 1926 č. 20645/26 a ze dne 10. října 1927 č. 21260/27, Boh. A. 6783).

Právo, zaručené Dru W. C. jako příslušníku jazykové menšiny v § 2 jaz. zák., v daném případě, v němž vystupoval jen jako zástupce strany, porušeno nebylo, pročež stížnost, pokud on ji podává jménem vlastním, pro nedostatek jeho legitimace k ní jest nepřijatelná a byla proto odmítnuta.